
**Tekstil sənayesi üçün avadanlıq - Akustik
sınaq kodu - 2-ci hissə: Əyirmə üçün
hazırlıq və əyirmə avadanlıqları**

**Textile machinery — Noise test code —
Part 2: Spinning preparatory and spinning
machinery**

ƏLƏMƏT

Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Telefon: +994125149603

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Bu standart “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilib.

2. “Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu” PHŞ-nin “_____” _____2024-cü il tarixli _____sayılı Qərarı ilə təsdiq edilib.

3. Bu standart beynəlxalq Standart ISO 9902-2:2001+A1:2009 ilə eynidir (İDT).

This standart is identical (İDT) to the European Standard ISO 9902-2:2001+A1:2014

4. ISO 9902-2:2001-ə 1 sayılı Dəyişiklik (ƏLAVƏ A) və 2 sayılı Dəyişiklik (ƏLAVƏ B) - ISO/TC 72 “Tekstil maşınları və aksesuarları” Texniki Komitənin Alt Komitəsi SC 8 “Tekstil maşınları üçün təhlükəsizlik tələbləri” tərəfindən hazırlanmışdır.

5. İlk dəfə tətbiq edilir.

6. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti 2024-cü il, dövri yoxlama müddəti ildə 1 dəfədir.

MÜNDƏRİCAT

ÖN SÖZ.....	V
GİRİŞ.....	VI

1 TƏTBİQ SAHƏSİ.....	1
2 NORMATİV İSTİNADLAR.....	1
3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR.....	2
4 SINAQ OBYEKTİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ	2
5 SƏS GÜCÜ SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ.....	2
6 EMİSSİYA SƏS TƏZYİQİNİN SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ	3
7 QURAŞDIRILMA VƏ MONTAJ ŞƏRTLƏRİ	4
8 İSTİSMAR ŞƏRTLƏRİ	4
9 ÖLÇÜ QEYRİ-MÜƏYYƏNLIYI.....	4
10 QEYDƏ ALINMALI MƏLUMATLAR.....	4
11 MƏRUZƏ EDİLMƏLİ MƏLUMATLAR	4
12 SƏS-KÜY EMİSSİYA QİYMƏTLƏRİNİN BƏYAN EDİLMƏSİ VƏ YOXLANILMASI.....	4
ƏLAVƏ A.....	17
ƏLAVƏ B.....	1

ÖN SÖZ

ISO (International Organization for Standardization – Beynəlxalq Standartlaşdırma Təşkilatı) standartlaşdırma üzrə milli orqanların (ISO-nun üzv orqanları) dünya miqyaslı federasiyasıdır. Beynəlxalq Standartların hazırlanması işi adətən ISO texniki komitələri tərəfindən həyata keçirilir. ISO üzvü olan hər bir milli orqan maraqlandığı sahə üzrə yaradılmış texniki komitədə təmsil olunmaq hüququna malikdir. ISO ilə əlaqədə olan beynəlxalq təşkilatlar, dövlət və qeyri-hökumət təşkilatları da bu işdə yaxından iştirak edirlər. ISO elektrotexniki standartlaşdırma ilə bağlı bütün məsələlərdə Beynəlxalq Elektrotexniki Komissiya (IEC) ilə sıx əməkdaşlıq edir.

Beynəlxalq standartlar ISO/IEC Direktivlərinin 3-cü hissəsində göstərilən qaydalara müvafiq şəkildə hazırlanmışdır.

Texniki komitələrin qəbul etdiyi Beynəlxalq Standart layihələri səsvermə üçün üzv qurumlara təqdim edilir. Sənədin Beynəlxalq Standart kimi nəşr edilməsi üçün, o, səs verən üzv qurumların ən az 75%-i tərəfindən təsdiqlənməlidir.

Diqqət yetirmək lazımdır ki, ISO 9902 standartının bu hissəsinin bəzi elementləri patent hüquqlarının predmeti ola bilər. ISO hər hansı patent hüququnun müəyyən edilməsi üçün məsuliyyət daşımır.

ISO 9902-2 Beynəlxalq Standartı Kimyəvi Təmizləmə və Sənaye Səviyyəli Yuma üçün Tekstil Avadanlıqları və Maşınları üzrə ISO/TC 72 Texniki Komitəsi, Tekstil avadanlıqları üçün təhlükəsizlik tələbləri üzrə SC 8 Altkomitəsi tərəfindən hazırlanmışdır.

ISO 9902-2 standartının, o cümlədən ISO 9902-1, ISO 9902-3, ISO 9902-4, ISO 9902-5, ISO 9902-6 və ISO 9902-7 standartlarının birinci nəşri texniki detalları nəzərdən keçirilmiş ISO 9902:1993 standartını ləğv və əvəz edir.

ISO 9902 standartı "Tekstil avadanlıqları — Səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün qaydalar" ümumi adı altında aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- 1-ci hissə: Ümumi tələblər;
- 2-ci hissə: Əyirmə üçün hazırlıq və əyirmə avadanlıqları;
- 3-cü hissə: Toxunmamış materialların istehsalı avadanlıqları;
- 4-cü hissə: İpliğin emal edilməsi, kanat və ip istehsalı avadanlıqları;
- 5-ci hissə: Toxuma və trikotaj məhsulların hazırlanması avadanlıqları;
- 6-cı hissə: Parça istehsalı avadanlıqları;
- 7-ci hissə: Boyama və işləmə avadanlıqları.

GİRİŞ

ƏLƏMƏT

**Tekstil sənayesi üçün avadanlıq –
Akustik sınaq kodu
- 2-ci hissə: Əyirmə üçün hazırlıq
və əyirmə avadanlıqları**

AZS ISO 9902-2:2024

**Textile machinery —
Noise test code — Part 2: Spinning
preparatory and spinning machinery**

Tətbiq edilmə tarixi “ _____ ” _____ 2024-cü il

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

ISO 9902 standartının bu hissəsi, o cümlədən ISO 9902-1 əyirmə üçün hazırlıq və əyirmə avadanlıqlarının yaydığı səs-küy səviyyəsinin ölçülməsi, bəyan edilməsi və verifikasiyası üçün tələb olunan quraşdırma, istismar və ölçmə şərtlərini müəyyən edir.

Bu sənəd normativ sənəd kimi istinad etdiyi Beynəlxalq Standartlara müvafiq olaraq mühəndislik (2-ci dərəcəli) və tədqiqat (3-cü dərəcəli) sınaq metodlarına, habelə ISO 2187 standartında müəyyən edildiyi kimi aşağıdakı məqsədlərlə istifadə olunan avadanlıqlara tətbiq edilir:

- lifləri açmaq, təmizləmək, qarışdırmaq;
- yunu təmizləmək;
- liflərdən tay hazırlamaq;
- xovlamaq;
- lifləri kəsmək;
- xovlamadan sonra ipliğin əyrilməsi üçün hazırlıq aparmaq və
- ipi əyirmək.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

ISO 9902 standartının bu hissəsinin müddəalarında aşağıdakı normativ sənədlərə istinad edilmişdir. Nəşr tarixinin göstərildiyi istinadlara sonradan edilmiş düzəlişlər və ya dəyişikliklər bu sənəddə nəzərə alınmır. Bununla belə, ISO 9902 standartının bu hissəsinə əsaslanan razılaşmaların tərəflərinin aşağıdakı normativ sənədlərin daha yeni buraxılışlarının tətbiq edilməsi üçün öz araşdırmalarını aparmaları təşviq olunur. Nəşr tarixinin göstərilmədiyi istinadlarda qeyd edilən normativ sənədin ən son versiyası tətbiq olunur. ISO və IEC üzvləri hazırda qüvvədə olan Beynəlxalq Standartların reyestrinə malikdir.

ISO 2187:1990, Əyirmə üçün hazırlıq avadanlıqları, əyirmə və qatlama avadanlıqları — Ekvivalent şərtlərin siyahısı.

ISO 3744:1994, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Əks edən səth üzərində mahiyyətə boş sahələr üçün mühəndislik metodları.

ISO 3746:1995, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Əks edən səthin üzərində əhatə edən ölçmə səthindən istifadə edilən araşdırma metodu.

ISO 3747:2000, Akustika — Səs təzyiqindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — Təbii şərtlərdə müqayisə metodu.

ISO 9614-1:1993, Akustika — Səsin intensivliyindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — 1-ci hissə: Diskret nöqtələrdə ölçmə.

ISO 9614-2:1996, Akustika — Səsin intensivliyindən istifadə etməklə səs-küy mənbələrinin səs gücü səviyyələrinin müəyyən edilməsi — 2-ci hissə: Skanlanma ilə ölçmə aparılması.

ISO 9902-1:2001, Tekstil avadanlıqları — Səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün qaydalar — 1-ci hissə: Ümumi tələblər.

ISO 11201:1995, Akustika — Maşın və avadanlıqların çıxardığı səsler — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səsin təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Əks edən səth üzərində mahiyyətə boş sahələr üçün mühəndislik metodları.

ISO 11202:1995, Akustika — Maşın və avadanlıqların çıxardığı səsler — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səsin təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Təbii şərtlərdə araşdırma metodu.

ISO 11204:1995, Akustika — Maşın və avadanlıqların çıxardığı səsler — İş yerində və digər müəyyən edilmiş yerlərdə çıxan səsin təzyiq səviyyələrinin ölçülməsi — Ətraf mühitin şərtlərinin nəzərə alınmasını tələb edən metod.

3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR

ISO 9902 standartının bu hissəsində ISO 9902-1 standartındakı termin və anlayışlar istifadə olunur.

4 SINAQ OBYEKTİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

ISO 9902 standartının bu hissəsində Cədvəl 1-ə və ISO 9902-1:2001 standartında Maddə 4-ə baxın.

5 SƏS GÜCÜ SƏVIYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

5.1 Əsas ölçülər üçün tələb olunan beynəlxalq standartlar

5.1.1 Ümumi məlumat

ISO 9902-1:2001 standartının 5.1-ə baxın.

5.1.2 Səsin intensivliyinin ölçülməsi ilə müəyyən edilməsi

Səs intensivliyi ölçmələrindən istifadə etməklə A-çəkili səs gücü səviyyəsinin, L_{WA} -nın müəyyən edilməsi ISO 9614-1 (diskret nöqtələr) və ya ISO 9614-2 (skanlama) standartlarına uyğun olmalıdır.

5.1.3 Ölçmə səthində emissiya səs təzyiqi səviyyələrindən istifadə etməklə müəyyən edilməsi

Müəyyən edilmiş ölçmə səthində A-çəkili emissiya səs təzyiqi səviyyələrinin ölçülməsi ilə A-çəkili səs gücü səviyyəsinin, L_{WA} -nın müəyyən edilməsi aşağıdakılardan birinə uyğun olmalıdır:

ISO 3744,

ISO 3747 və ya

ISO 3746, lakin yalnız ISO 3744 və ya ISO 3747-dən istifadənin mümkün olmadığı hallarda.

5.2 Çox böyük avadanlıqlar

ISO 9902-1:2001-in 5.2-yə baxın. Çox böyük avadanlıqlar ISO 9902-nin bu hissəsinin 1-ci cədvəlində "L" hərfi ilə təyin edilmişdir.

6 EMİSSİYA SƏS TƏZYİQİNİN SƏVİYYƏSİNİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

6.1 Əsas ölçülər üçün tələb olunan beynəlxalq standartlar

ISO 9902-1:2001 standartının 6.1-ə baxın.

A-çəkili emissiya səs təzyiqinin səviyyəsi, L_{pA} , aşağıdakılardan birinə uyğun olaraq müəyyən edilməlidir:

ISO 11201,

ISO 11204 və ya

ISO 11202, lakin yalnız ISO 11201 və ya 11204-dən istifadənin mümkün olmadığı hallarda.

6.2 İş yerinin və digər müəyyən edilmiş vəzifələrin seçilməsi

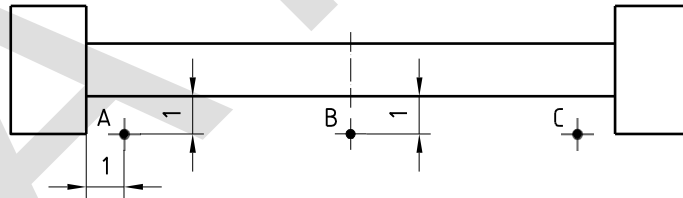
ISO 9902-1:2001-in 6.2-yə baxın.

Əyirmə üçün hazırlıq və əyirmə avadanlıqlarında iş yerinin müəyyən edilməsi üçün a), e) və f)1) kimi təyin edilmiş üç seçimdən istifadə olunur. Hər bir avadanlıq növü üçün Cədvəl 1-də göstərilən seçimi edin.

Bu seçim avadanlığın səthindən 1 m məsafədə və döşəmədən və ya iş platformasından 1,6 m hündürlükdə avadanlığın ətrafı boyunca ölçmə xəttində bir neçə mövqedən ibarətdir. Mərkəzi xəttin müəyyən edilməsinin mümkün olduğu hallarda mərkəzi xətlə və ölçmə xətti arasındakı kəsişmələr ölçmə mövqeyi kimi istifadə edilməlidir. Bundan başqa, hər hansı qonşu ölçmə mövqeləri arasındakı məsafənin 2 m-dən çox olmamasını təmin etmək üçün ölçmə xətti boyunca bərabər məsafədə yerləşdirilmiş kifayət qədər əlavə ölçmə mövqeyindən istifadə edilməlidir.

Bu seçim Şəkil 1-də göstəriləyi kimi 1,6 m hündürlükdə üç ölçmə mövqeyindən ibarətdir.

Ölçülər metrle

Şəkil 1 — e) seçimi

A, B və C ölçmə mövqeləridir.

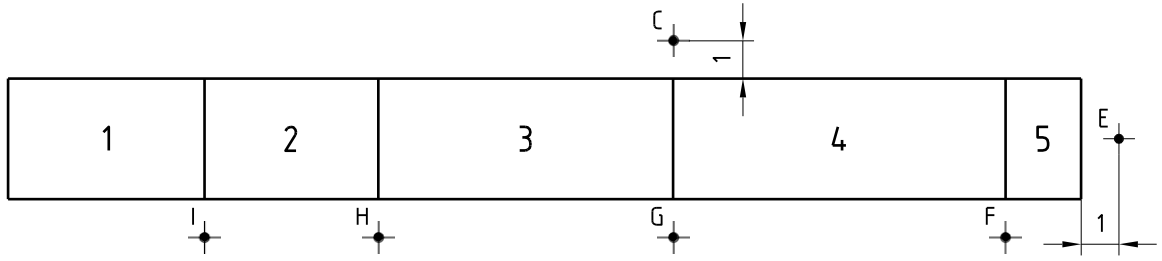
Birtərəfli maşınlarda ölçmələr işin görüldüyü tərəfdən aparılır; ikitərəfli maşınlarda ölçmələr yalnız bir tərəfdən aparılır.

Bu seçim Şəkil 2-də göstəriləyi kimi 1,6 m hündürlükdə doqquz ölçmə mövqeyindən ibarətdir.

Üç seçimin hər biri üçün L_{pA} nəzarət edilən mövqelərdə ölçülmüş göstəricilərin əsasında hesablanır (ISO 9902-1:2001 standartının 6.1 bəndinə baxın).

Məkanın məhdud olduğu yerlərdə ölçmə məsafəsi 0,5 m-dək azaldıla bilər. Belə hallarda məsafə barədə məlumat ayrıca verilir.

1) ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsində başlayan nömrələmənin davamı.

Şəkil 2 — f) seçimi

İzahat:

Baraban dəyişən cihaz

Lentdüzücü

Avadanlığın korpusu

Çərçivə

Sorma kamerası

A - I ölçmə mövqeləridir.

7 QURASHDIRILMA VƏ MONTAJ ŞƏRTLƏRİ

ISO 9902-1:2001-in 7-ci bəndinə baxın.

8 İSTİSMAR ŞƏRTLƏRİ

ISO 9902-1:2001-in 8-ci bəndinə və ISO 9902-nin bu hissəsinin Cədvəl 1-ə baxın.

9 ÖLÇÜ QEYRİ-MÜƏYYƏNLIYI

ISO 9902-1:2001-in 9-cu bəndinə baxın.

10 QEYDƏ ALINMALI MƏLUMATLAR

ISO 9902-1:2001-in 10-cu bəndinə baxın.

11 MƏRUZƏ EDİLMƏLİ MƏLUMATLAR

ISO 9902-1:2001-in 11-ci bəndinə baxın: bildirilməsi tələb olunan məlumatlara ISO 9902-nin bu hissəsinin Cədvəl 1-də yer alan məlumatlar daxildir.

12 SƏS-KÜY EMİSSIYA QİYMƏTLƏRİNİN BƏYAN EDİLMƏSİ VƏ YOXLANILMASI

ISO 9902-1:2001-in 12-ci bəndinə baxın.

Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Mahud üçün iynəli qarnituru olan və olmayan çəkmə maşını (Drawing machine with needle field and drawing machine without needle field for woollen processing)	Quraşdırılmış sorucu cihaz Lifverici cihaz Lifqəbuledici cihaz	—	a)	Çəkmə maşınının növü Başlıqların sayı Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d) f), sorucu cihaz çərçivənin sonunda olduğu halda	Materialsız Vintli daraqlar olduğu halda: Maksimal çəkilmənin 80-85%-i iynəli şananın maksimal sürətinin 80-85%-i (düşmə/dəq.)) Digər çəkilmə texnikaları üçün: Lif qəbulunun maksimal	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fır./dəq.) Vintli daraqlar üçün: Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.)

							sürətinin 80-85%-i (m/dəq.)		
İplik və şərid sarıyan maşın (Sliver and ribbon lap machine)	Quraşdırılmış sorucu cihaz	Lifverici cihaz	a)	Maşın növü Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialla	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.)	Material haqqında məlumat Məhsuldarlıq (kq/saat) Eşmə Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Yuyucu maşın (Back washer)	—	—	a)	İşçi en (mm)	L	d)	Materialla Lif qəbulunun maksimal sürəti (m/dəq.)	—	—
Pambıq üçün darayıcı maşın (Cotton comber)	Lentdüzücü Quraşdırılmış sorucu cihaz	—	a)	Başlıqların sayı Ölçülər (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	e)	Materialla	Bir dəqiqədə sızılma sürəti	Material haqqında məlumat Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Düzbucaqlı daraqlı maşın (Rectilinear comb)	Quraşdırılmış sorucu cihaz Lifverici cihaz Lifqəbuledici cihaz	—	a)	İşçi en (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d) f), sorucu cihaz çərçivənin sonunda olduğu halda	Materialsız Bir dəqiqədə maksimal sızılma sürəti	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
İpliğin kəsilməsi və qırılması maşını (Crush cutting converter)	Quraşdırılmış sorucu cihaz İkitərəfli və ya zəncirli daraqlı lent maşını Lifqəbuledici cihaz (lentdüzücü, darama dəyişdirici, iplik fırlayan)	Çərçivə	a)	Paralelizator növü (iynəli qarnitur, çəkmə cihazı) Lifverici mexanizm Lifqəbuledici cihaz (lentdüzücü, darama dəyişdirici, iplik fırlayan) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d)	Materialsız Lif qəbulunun maksimal sürətinin 80-85%-i (m/dəq.)	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

Liflərin kəsilməsi və qırılması maşını (Stretch breaking converter)	Quraşdırılmış sorucu cihaz Lifqəbuledici cihaz (lentdüzücü, darama dəyişdirici, iplik fırlayan)	Çərçivə	a)	Lifverici mexanizm Lifqəbuledici cihaz (lentdüzücü, darama dəyişdirici, iplik fırlayan) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d)	Materialla Lif qəbulunun maksimal sürəti (m/dəq.)	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.) Material haqqında məlumat Tekstil qalınlığı Məhsuldarlıq (kq/saat)
Pambıq üçün iynəli qarnituru olmayan çəkmə maşını (Drawing machine without needle field for cotton type processing)	Quraşdırılmış sorucu cihaz Lentdüzücü	Lifverici cihaz Darama dəyişdirici	a)	Başlıqların sayı Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialla	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.)	Material haqqında məlumat Məhsuldarlıq (kq/saat) Eşmə Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)			Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)		İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001)	Məruzə edilməli olan tərtibat			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər

	(müvafiqdirsə)		standartının 4-cü maddəsinə baxın)	xüsusiyyətləri					
Taylama presi (Baling press)	Lifverici və ilkin presləyici Pres kamerası Dəyişdirici	—	a)	—	L	d)	Materialla Bir saatda maksimal presləmə əməliyyatı	—	Təzyiq, Pa
Papaqlı darama maşını (Flat card)	Novça Lentdüzücü Quraşdırılmış sorucu cihaz	Darama dəyişdirici	b)	İşçi en (mm) Çarxların diametri (mm) İlkin darama çarxlarının növü və sayı Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialsız Barabanın maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	Lifin qəbul edilməsi sürəti (m/dəq.)	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Darama və təmizləmə cihazı (Roller and clearer card)	Lifverici cihaz Lifqəbuledici cihaz (lentdüzücü, lent kondensoru) Quraşdırılmış sorucu cihaz	Diaqonal darayıcı (quraşdırılıbsa)	a), b)	İşçi en (mm) Barabanların diametri (mm) İşçi/çıxarılan çarx cütlüklərinin sayı Lifverici növü Darama cihazının növü	L (yalnız darama və təmizləmə cihazları üçün)	d)	Materialsız Barabanların maksimal sürəti (fir./dəq.) Çıxarılan barabanın maksimal sürətinin 80-85%-i (m/dəq.)	—	Çıxarılan daraqların bir dəqiqədə hərəkəti Rezin Lent kondensorunun bir dəqiqədə hərəkəti (quraşdırılıbsa) Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

	Darama dəyişdirici (barabansız)			(məsələn, daraq, çıxarılan silindr) Darama cihazının növü (Lifqəbuledici cihaz, məs., lentdüzücü, lent kondensoru, diaqonal darayıcı) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)					
Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)					İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)			
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdirsə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri	Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Çox kameralı qarışdırıcı (Multiple)	Bütün kameralar	Sorucu ventilyator		Kameraların sayı İşçi en (mm)			Yalnız sorma mərhələsində ölçmə		Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

chamber blender)	Quraşdırılmış ventilyator		b)	Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	d)	Materialsız Tayaçan çarxların maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	
Hərəkətli bunker boşaldıcısı (Moving bin emptier)	Quraşdırılmış ventilyator	Kamera Sorucu ventilyator	b)	İşçi en (mm)	—	d)	Yalnız sorma mərhələsində ölçmə Materialsız Darayıcı çarxın maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	İynəli şəbəkənin sürəti (metr/dəq.)
Bunker boşaldıcısı (Bunker emptier)	Quraşdırılmış ventilyator	Kamera Sorucu ventilyator	b)	İşçi en (mm)	—	d)	Yalnız sorma mərhələsində ölçmə Materialsız Darayıcı çarxın maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	İynəli şəbəkənin sürəti (metr/dəq.)
Kondensor (Condenser)	Ötürücü Quraşdırılmış ventilyator Lifqəbuledici cihaz	—	b)	İşçi en (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya	—	d)	Materialsız Lifqəbuledici cihazın maksimal iş sürəti (metr/dəq.)	Təzyiq, Pa Məhsuldarlıq (m3/dəq.)	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

				tənzimlənən sürətli)					
Ventilyator (Fan)	Ötürücü	—	b)	—	—	d)	Materialsız	Təzyiq, Pa Məhsuldarlıq (m3/dəq.)	Fırlanma sürəti (fir./dəq.)
Yun yuma maşını (Wool scouring machine)	Kompleks qurğu	—	a)	—	L	d)	Materialsız Maksimal iş sürəti (metr/dəq.)	—	—
Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Avtomatlaşdırılmış tayaqan-qarışdırıcı (Automated blending bale opener)	—	Sorucu ventilyator Lif kanalı	b)	Yastılaşdırıcı çarxların növü və sayı Yastılaşdırıcı çarxların funksional diametri (mm)	—	d)	Materialsız Yastılaşdırıcı çarxların nominal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	—

Lifdidən maşın (Teaser, willow)	—	Sorucu ventilyator Kondensor	b)	İş metodu (ilkin yumşaltma, komplekt yumşaltma, yumşaltma sonrası) Barabanların eni (mm) Barabanların diametri (mm)	—	Avtomatik lifvermə: d) Lifin əl ilə verilməsi: lifvermə masasının qarşısında, orta mövqe, 0,50 m məsafə, 1,60 m hündürlük	Materialsız Barabanların maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	—
Tayaçan- qarışdırıcı (Blending bale opener)	Quraşdırılmış ventilyator	Sorucu ventilyator	b)	Darayıcı və düzləşdirici çarxların növu İşçi en (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növu (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialsız Darayıcı və düzləşdirici çarxların maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	İynəli şəbəkənin sürəti (metr/dəq.) Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Tayaçan (Opener)	Quraşdırılmış ventilyator	Sorucu ventilyator	b)	Tayaçan çarxların növu və sayı İşçi en (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növu (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialsız Tayaçan çarxların maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

Təmizləyici (Cleaner)	Quraşdırılmış ventilyator	Sorucu ventilyator	b)	Təmizləyici çarxların növü və sayı İşçi en (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	—	d)	Materialsız Təmizləyici çarxların maksimal fırlanma sürəti (fir./dəq.)	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)
Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)			İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)					
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri	Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
İplik maşını (Speedframe)	Quraşdırılmış sorucu cihaz	Lifverici cihaz Portativ tozsoran Yayma cihazı	a)	İylərin sayı Ölçülər (mm) Çəkilmə avadanlığının növü Bobinin ölçüsü Bobin birləşməsinin növü	L	e)	Materialsız Bankbroşunun maksimal sürətinin 80-85%-i (firl./dəq.) Lif qəbulunun maksimal sürətinin 80-85%-i (m/dəq.)	—	Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

				Bankabroşu n növü Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)					
Yüksək çəkilmə mexanizmi (eşilmiş iplik üçün düzləşdirici maşın) (High draft finisher)	Quraşdırılmış sorucu cihaz	Lifverici cihaz	a)	Başlıqların sayı Ölçülər (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	L	e)	Materialsız Lif qəbulunun maksimal sürətinin 80- 85%-i (m/dəq.) Əyirmə qollarının bir dəqiqədə maksimal hərəkətinin 80-85%-i	—	Yayma cihazının bir dəqiqədə hərəkəti Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fır./dəq.)
Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)			Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)			
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiy ası (ISO 9902- 1:2001 standartının 4-cü	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətlər i		Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər	

			maddəsinə baxın)					
Halqalı əyirmə maşını (Ring spinning machine)	Quraşdırılmış sorucu cihaz Quraşdırılmış çıxarma cihazı	Kompleks maşınların istifadəsi zamanı: sarma maşını və xarici daşıma avadanlığı Portativ tozsoran Portativ kəsici qurğu	Tək və ya iki tərəfli İylərin sayı Ölçülər (mm) İpliğin ölçüsü Halqanın diametri (mm)			Materialla Yarımçıq iplik Yun əyirmə maşınları: İyin maksimal sürətinin 80-85%-i (fırl./dəq.)	Pambıq əyirmə maşınları: İyin sürəti (fırl./dəq.)	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.) Məkinin sürəti (m/san.) Material haqqında məlumat Məhsuldarlıq (qram/iy saat)
			Halqanın növü Məkinin növü İyin növü İy ötürücüsünün növü (məsələn, qayıqlı, ayrıca ötürücü) Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)	a)	L	e)		Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fırl./dəq.)

				Birtərəfli və ya ikitərəfli ötürücü Şarlı, azaldılmış şarlı və ya şarsız Makaranın uzunluğu (mm) Makara birləşməsinin növü Ötürücü kəmərinin təsviri (səth, yeni kəmərlər) (müvafiqdirlər)					
	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)						İstismar şərtləri (ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
Avadanlıq sinfi	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdirlər)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri	Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Rotorlu əyirmə maşını (Rotor spinning machine)	Quraşdırılmış sorucu cihaz	Portativ tozsoran Kəsici qurğu		Rotorun növü Rotor yivinin diametri (mm)			Materialla	Rotorun sürəti (fırl./dəq.)	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.) Material haqqında məlumat

		Xarici daşıma avadanlığı	a)	<p>Rotorların sayı</p> <p>Ölçülər (mm)</p> <p>Rotor ötürücüsünün növü (məsələn, qayıqlı, ayrıca ötürücü)</p> <p>Ötürücü kəmərinin təsviri (səth, yeni kəmə) (müvafiqdirs ə)</p> <p>Quraşdırılmış ventilyatorun növü (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)</p>	L	e)			<p>Məhsuldarlıq (qram/iy saat)</p> <p>İpin hərəkət sürəti (sickl/dəq.)</p> <p>Tayaqan çarxların fırlanma sürəti (fir./dəq.)</p> <p>Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)</p>
Pnevmomexaniki əyirmə maşını (Air-jet spinning machine)	—	—	a)	<p>Ucluğun təsviri</p> <p>Fırlanma mövqelərinin sayı</p> <p>Ölçülər (mm)</p>	L	e)	Materialla	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.)	<p>Təzyiq, Pa</p> <p>Material haqqında məlumat</p> <p>Məhsuldarlıq (qram/iy saat)</p> <p>İpin hərəkət sürəti (sickl/dəq.)</p>
									İstismar şərtləri

Avadanlıq sinfi	Test obyektinin təsviri (Maddə 4-ə baxın)				Çox böyük maşın L (5.2)	İş yeri (6.2 bəndinə baxın)	(ISO 9902-1:2001 standartının 8-ci maddəsinə baxın)		
	Sınağa daxil edilmiş avadanlıq (müvafiqdir ə)	Sınağa daxil edilməmiş avadanlıq	Avadanlığın konfigurasiyası (ISO 9902-1:2001 standartının 4-cü maddəsinə baxın)	Məruzə edilməli olan tərtibat xüsusiyyətləri			Müəyyən edilmiş parametrlər	Dəyişən parametrlər	Məruzə edilməli parametrlər
Daraqqlı əyirmə maşını (Gill spinning machine)	Quraşdırılmış sorucu cihaz	Portativ tozsoran	a)	İylerin sayı Ölçülər (mm) İpliğin ölçüsü Halqanın diametri (mm) Halqanın növü Məkinin növü İyin növü İy ötürücüsünün növü (məsələn, qayışlı, ayrıca ötürücü) Birtərəfli və ya ikitərəfli ötürücü	L	e)	Materialla Yarımçıq iplik	İyin sürəti (fir./dəq.)	Lif qəbulunun sürəti (m/dəq.) İynəli şananın maksimal sürəti (düşmə/dəq.) Məkinin sürəti (m/san.) Şarlı, azaldılmış şarlı və ya şarsız Material haqqında məlumat Məhsuldarlıq (qram/iy saat) Sınaq zamanı ventilyatorun sürəti (fir./dəq.)

				Makaranın uzunluğu (mm) Quraşdırılmış ventilyatorun növu (sabit sürət və ya tənzimlənən sürətli)				
a	Bununla belə, maşının materialla işləməsi üçün bu avadanlıq lazım ola bilər.							
b	Səs-küy səviyyəsi materialla iş zamanı ciddi şəkildə yüksəkdir, lakin stabil deyil.							

Cədvəl 1 — Əyirmə üçün hazırlıq və əyirmə avadanlıqlarında ölçmələrin aparılması şərtləri

ƏLAVƏ A
1 SAYLI DƏYİŞİKLİK

ISO 9902-2:2001 standartına 1 sayılı Düzəliş Tekstil Avadanlıqları və aksesuarları üzrə ISO/TC 72 Texniki Komitəsi, Tekstil avadanlıqları üçün təhlükəsizlik tələbləri üzrə SC 8 Altkomitəsi tərəfindən hazırlanmışdır.

Səhifə 1, Normativ sənədlərə istinadlar
Aşağıdakı istinadların nəşr ili silinsin: ISO 2187
ISO 3744
ISO 3746

Səhifə 2, Normativ sənədlərə istinadlar
Aşağıdakı istinadların nəşr ili silinsin: ISO 3747
ISO 9614-1
ISO 9614-2
ISO 11201
ISO 11202
ISO 11204

Səhifə 2, Normativ sənədlərə istinadlar
Aşağıdakı istinad əlavə edilsin:
ISO 9902-1:2001/Düz.1:2009, Tekstil avadanlıqları — Səs-küy səviyyəsinin müəyyən edilməsi üçün qaydalar — 1-ci hissə: Ümumi tələblər

Səhifə 3, 5.2

Abzas aşağıdakılarla əvəz edilsin:

ISO 9902-1:2001/Düz.1:2009 çərçivəsində düzəliş edilmiş ISO 9902-1:2001 standartının 5.2 bəndinə baxın. Çox böyük avadanlıqlar ISO 9902 standartının bu hissəsində Cədvəl 1-də "L" hərfi ilə işarələnmişdir.

Səhifə 4, Maddə 12

Aşağıdakılarla əvəz edilsin:

ISO 9902-1:2001/Düz.1:2009 çərçivəsində düzəliş edilmiş ISO 9902-1:2001 standartının 12-ci maddəsinə baxın.

ƏLAVƏ B
2 SAYLI DƏYİŞİKLİK

Bu dəyişiklik, Tekstil Avadanlıqları və aksesuarları üzrə ISO/TC 72 Texniki Komitəsi, Tekstil avadanlıqları üçün təhlükəsizlik tələbləri üzrə SC 8 Altkomitəsi tərəfindən hazırlanmışdır.

Səhifə 1, Maddə 1

1-ci maddənin sonuna aşağıdakılar əlavə edilsin:

QEYD: *Ölçmə şərtləri ilə bağlı sət tələblərlə əlaqədar olaraq 1-ci dərəcəli metodların tekstil avadanlıqlarında istifadə edilməsi bir qayda olaraq mümkün deyil.*

ƏLAVƏ B

BİBLİOQRAFIYA

[

ICS: 17.140.20; 59.120.99

Əsas sözlər: lif, Tekstil, toxuma, yun, qeyri-toxunma; toxunma materialları avadanlıqları

Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
publik hüquqi şəxs

AZS ISO 9902-2:2024
Tekstil sənayesi üçün avadanlıq –
Akustik sınaq kodu
- 2-ci hissə: Əyirmə üçün hazırlıq
və əyirmə avadanlıqları